

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Exegetico-Critica Exhibens Vindicias
Integritatis S. Scripturae Qvo Ad Locvm Vexatissimvm 2.
Chron. XXII, 1.2 De Annis Ahasiae**

Consentiente Venerando Theologorum Ordine - A. D. X. Decembris A. R. S.
MDCCI ... Pro Loco Professionis Theologicae Ordinario Pvblice Defendet

Lilienthal, Theodor Christoph Lilienthal, Theodor Christoph

Regiomonti, MDCCL

VD18 90565665

§. XXV.

urn:nbn:de:gbv:45:1-15091

Achasia persona esse nequit (§. 21.): et quum post matrimonium Iorami cum Achabi filia tredecim annis ante parentis obitum initum (§. 13.) quamvis ex alia vxore natus, omnium filiorum natu minimus fuerit; circa finem vitae Iorami in prima adhuc fuisse videtur pueritia. Sed ob insanabilem quo laborabat morbum Ioramus 2 Chron. XXI. 18. nulla iam amplius spes alios suscipiendi filios supererat. Consultum igitur utique videbatur, in omnem euentum tutorem filii pupilli constituere; qui succedere etiam in regno posset, si forte tener Ioahafus praematura morte defungeretur. Ast neminem fere ad hoc magis idoneum inuenire potuit, quam Achasiam; qui per Iosaphati adoptionem iam ius quoddam ad regnum obtinuerat. Hinc admodum probabile est, Ioramum circa finem regiminis sui, non solum Achasiam tutorem filii sui Ioahafi constituisse; sed etiam, quo maiorem haberet auctoritatem, denuo adoptasse. Vocatur hinc Achasia 2 Chron. XXII. 1. בנו הקטן *filius eius minimus*: reipsa enim post natos iam reliquos filios, adoptione filius Iorami factus est. Imo, sine dubio iam ingrauescente morbo Iorami, anno eius septimo, regni habenas eius vice tenuit: quia iam anno vndecimo Iorami Israelitici, qui respondet anno septimo Iorami Iudaici, regnasse dicitur 2 Reg. IX. 29. (*) Mortuo vero Ioramo Iudaico, plenario iure regio uti coepit anno duodecimo Iorami Israelitici 2 Reg. VIII. 25. Quod restat, eo magis necessaria videbatur iterata Achasiae adoptatio, et iuris eius ad regni successionem renouatio; quo luculentius Ioramus caede fratrum suorum significauerat, se neminem pro legitimo regni successore agnoscere velle, nisi proprios filios. Mutatis enim circumstantiis, quum vnicus ipsi superesset tantum filius, et quidem tenerrimae aetatis, Ioahafus; et consilium mutare, et de constituendo euentuali regni haerede ordinare, necessum duxit.

(*) Hac ratione apparens contradictio inter 2. Reg. IX, 29. et Cap. VIII, 25. optime conciliari potest: ut adeo opus non sit, in alterutro loco cum ALPHONSO DES VIGNOLES in *Chronol. de l'histoire sainte Lib. II. §. 20. p. 331.* corruptionem textus originalis statuendi.

§: XXV.

Euanescit hinc dubium, quod dictae Achasiae adoptioni obstare videtur: nimirum, concipi non posse, qua ratione Ioramus, cui proprii filii non deerant, quique ipse toto biennio iunior erat Achasia, hunc adoptare potuerit; praesertim quum tam impatiens fuerit aemulorum

lorum regni, vt fratres germanos vna cum nonnullis senioribus Israe-
 lis interfecerit 2 Chron. XXI. 2-4. Si enim 1) tum demum facta est
 adoptio illa, postquam omnibus filiis suis, praeter vnicum Ioahasum,
 priuatus fuerat Ioramus; sufficiens eius adfuisse videtur ratio. Ad-
 optauit quidem talem, qui ob aetatem aliquanto maiorem, prius ac
 ipse mori poterat; sed ob grauissimum quo laborabat morbum, exi-
 gua longioris vitae spes reliqua ipsi erat. Vt taceam, non solum
 ipsum Achasia; sed eius quoque filios, ista adoptione, ceu sanctione
 vt ita dicam pragmatica, successionis in regno capaces declaratos esse.
 2) Nec plane defunt in historiis eiusmodi adoptionis, qua filius aetate
 patrem superauerit, exempla (*). Imo, si quod interdum vsu venire
 solet, priuignus ex priori matris suae coniugio natus, maior aetate esse
 potest, ac vitricus, quem iam patrem salutare debet: multo magis qui
 ob solam regni successionem stabiliendam, adoptatus est Iorami pa-
 truelis, illo senior esse potuit, qui filii iura ipsi donauit. Et si vel ma-
 xime adoptio Achasiae extraordinaria prorsus fuisset, ac sine exemplo;
 nihil tamen aliud nisi hoc inde sequeretur, nunquam fere tam ambi-
 guam fuisse regni Iudaici successionem, quam tum temporis. Ipse
 enim Rex non sine praesentissimo mortis periculo aegrotabat. Filios
 tantum non omnes Arabes et Philistaei in captiuitatem abduxerant;
 Fratres vero ipse interfecerat. Vnicus tantummodo superstes erat
 regni haeres Ioahasus, sed in cunis adhuc existens. In casu tam ex-
 traordinario; adoptio alias inusitata haud improbabilis videtur. 3)
 Tandem, tantum ab Achasia periculi metuendum vix erat Ioramo,
 quam a fratribus suis; vt illum vna cum his iam antea occidere con-
 sultum duxerit. Remotum saltem ad successionem in regno ius, per
 Iosaphati adoptionem obtinuerat Achasia, quod extinctis demum
 omnibus Iosaphati filiis, validum esse potuit. Hinc viuente adhuc
 Ioramo, de regno sibi vindicando eo minus cogitare poterat, quo ma-
 gis ad tantam molitionem vires ipsi defuere. Iorami vero fratres, ex
 donatione parentis Iosaphati, non solum auro argento et rebus pre-
 tiosis abundabant; sed munitas quoque in ipso regni meditullio possi-
 debant ciuitates, adeo vt facillime seditionem concitare potuerint.
 Et suas forsitan reipsa iam habuerunt factiones, maxime inter seniores
 Israelis, quos ideo capite plexit Ioramus. Achasia tamen, in ancipiti
 hoc reipublicae statu, non solum melius simulare didicit; sed ex par-
 tibus quoque Iorami, (cui ob matrem Athaliam vxoris Iorami ami-
 tam

tam, affinitate iunctus erat,) stetit: id quod vel ipsa prudentia politica eidem suadere potuit. Quo facto tantum Regis fauorem sibi conciliasse videtur, ut postea sine omni timore, et filium Ioahasum eius fidei commiserit, et ipsum adeo adoptare nullus dubitauerit.

(*) Simile exemplum commemorat CICERO in *Oratione pro domo sua ad Pontifices* Cap. 13, 14. *Opp. p. 524.* nimirum Clodii a Fonteio adoptati. Hanc quidem adoptionem pro illegitima declarat: *Nego inquit, istam adoptionem pontificio iure factam, primum, quod hae vestrae sint aetates, ut is qui te adoptauit, vel filii tibi loco per aetatem esse potuerit; vel eo quo fuit; deinde, quod causa quaeri solet adoptandi, ut et is adoptet, qui quod natura iam assequi non potest, et legitimo et pontificio iure quaerat.* Cact. Tales tamen adoptiones eorum qui aetate maiores fuerunt, a priscorum temporum consuetudine non prorsus alienas fuisse; ex hoc ipso exemplo, (cuius et mentionem facit C. SVETONIUS TRANQVILLVS Lib. 3. Cap. 2. in Tiberio) merito colligitur. Quo etiam spectat Imperatoris IUSTINIANI lex Lib. I. Institut. Tit. XI. §. 4. *Minorem natu maiorem non posse adoptare placet: adoptio enim naturam imitatur, et pro monstro est, ut maior sit filius quam pater. Debet itaque is, qui sibi filium per adoptionem vel adrogationem facit, plena pubertate, id est decem & octo annis praecedere.*

§. XXVI.

Quamuis vero ob Iorami adoptionem, ius quoddam ad regnum obtinuisset Achasia, cuius etiam negotia viuentis adhuc praedeceffore reapse administravit: proximus tamen regni haeres post Iorami obitum, huius filius fuit Ioahasus; cuius tantummodo nomine, tanquam Vicarius regnare debuisset Achasia. Sed excluso Ioahaso, regnum sibi soli vindicasse videtur: id quod exinde colligimus, quia ciues Hierosolymitani eundem Regem constituisse leguntur 2. Chron. XXII. 1. adeo ut eorum ope et suffragiis adiutus, regale solium conscenderit. Certe, peculiari electione populi opus non fuisset, nisi extraordinaria via regnum adisset Achasia. Imo omnia historiae sacrae exempla, in quibus eiusmodi electionis mentio fit, haud obscure indicant, regni tunc successione controuersam fuisse. Sic Vsiam loco Amaziae Regem constituit populus Iudaicus 2. Chron. XXVI. 1. quia, ut ex sequentibus patebit, non proprius fuit Amaziae filius; sed non nisi in filium adoptatus. Similiter Iosias, quamuis ut legitimus throni paterni haeres successerit Ammoni; a populo tamen introducendus erat ad regnum, cuius habenas ipse capeffere non poterat, et ob perturbatum tum temporis reipublicae statum, (conspirauerant enim contra Ammonem serui eius, eumque interfecerant, quos ideo populus